

ВІДПОВІДЬ ТРОЦЬКОГО НА БРЕХНІ.

Редактор лондонського робітничого часопису "Сондей Воркер" звернувся до т. Троцького з таким листом:

"Москва, Кремль, тов. Троцькому."

Буржуазна преса широко цитує книжку Істмана. Вас називають в ній жертвою інтриги, висловлюють думку, що ви прихильно ставитесь до демократії та вільної торгівлі. Пришліть, будь ласка, 200 слів відповіді для "Сондей Воркер". — Ерік Верней".

У відповідь на цей лист тов. Троцький надіслав редакторові недільної робітничої газети в Лондоні Еріку Вернею такого листа:

"Книжка Істмана, про яку ви пишете, мені невідома, буржуазні газети, що цитують цю книжку, до мене не дійшли. Звичайно, я задоволююся і категорично відкидаю всіякі коментарі, скеровані проти російської комуністичної партії. Твердження преси, що наче-б то і співчуваю буржуазній демократії та вільній торгівлі, про які ви пишете, це грубі вигадки. Я вважаю разом з партією радянську систему, диктатуру пролетаріату та монополію зовнішньої торгівлі за головні умови соціалістичного будівництва. Політика широкого притягнен-

ня позапартійних мас робітників і селян до керівництва державою, що її провадить наша партія, ні в якому разі не є наближенням до буржуазної парламентарної системи, бо вона здійснюється в рамках радянського режиму під керівництвом комуністичної партії.

Політику пильної уваги до інтересів селянина, як дрібногосподарця, що її провадить партія, не можна ні в якому разі вважати за визнавання переваги вільної торгівлі над соціалізмом, бо мова йде про повільний перехід селян до соціалізму за посередництвом заходів, пристосованих до економіки та психології селянина.

У підготовленій мною до друку книжці я досліджую питання про демократію, диктатуру та вільну торгівлю у пристосованні до умов Англії та приходячи до висновку, що дальший розвиток Англії не можна погодити з економічними та політичними умовами буржуазної парламентарної демократії.

Увесь хід історичного розвитку не спростовує, а підтверджує головні принципи теоретичної революції, що їх трістично сформулював Ленін і практично переводить наша партія".

Л. Троцький".

АМЕРИКАНСЬКИЙ ІМПЕРІАЛІЗМ В МЕКСИКО.

Мексика стала справжньою напів-колонією Злучених Держав. До 1919 р. ця країна була полем завзятих боїв між американським та англійським капіталом, але сьогодні американський капітал остаточно переміг англійський. Мексиканські борги Злученим Державам доходять до 700 мільйонів доларів. Злучені Держави мають у своїх руках 80 процент капіталу, вложеного в нафтову промисловість і більше половини капіталу вложеного в залізницю. Англію було переможено не тільки на господарчому полі, але і на політичному; між Англією та Мексикою нема більше дипломатичних зносин.

Мексиканський уряд не може припинити внутрішньої боротьби, яка розриває державу з 1910 року. Найважливішою причиною усєї внутрішньої боротьби, це земельна. Від 80 до 90 відсотків землі перебуває в руках великих земельних власників, більшу частину яких складають Іспанці. Селяне не мають землі і живуть в злидних умовах. Кажуть, що мексиканська революція "дала" землю селянам, але до цього часу вони володіють лише 2-ма біліонами гектарів, що є лише 5 процент всієї землі і не дивлячись на це, великі земель-

ні власники вимагають, щоби селяне заплатили за ці кланті, які вони мають.

Незадоволення безземельних селян було головною причиною мексиканської "революції", яка тяглася з 1910 по 1924 рік. Ця "революція" в дійсності була лише безперестанним неорганізованим повстанням селян, яке вибухало то в одній, то в другій частині країни. Повстання носило цілком розбісний характер. Але за останній час безземельні селяне об'єдналися в земельний союз, готовий йти єдиним фронтом з комуністичною партією.

Щодо робітничого руху, то він поділений на три течії.

Партія Праці є частиною Американської Федерації Праці. Її вожді — справжні агенти капіталу Злучених Держав і не мають майже жадного впливу на робітничі маси.

Анархісти мало чим різняються від членів Партії Праці і не мають ніякого впливу на робітничі маси.

Комуністична партія чим далі, тим більше стає не тільки партією робітничих мас, а і селянських. Вона має великий вплив на селян, яких не обороняють ані члени так званої Партії Праці, ані анархісти.

ПАНСЬКА ПРОВОКАЦІЯ.

Коли в свій час англійські чорносотенці сфалшували вперше "листа Зіновєва", то інші уряди дрібних і великих капіталістичних держав теж почали вживати цей спосіб провокації.

Зараз теж саме, що було з "листами Зіновєва", повторється з "бомбами" та "вибухами".

Фашістський уряд Цанкова в Болгарії добре скористовався вибухами бомби в катедрі, щоб пустити кров робітництву та селянській бідноті Болгарії.

За болгарськими фашістами тягнуться польські пани.

Радіо принесло, принаймі, звістку, що в помещанню виконавчого комітету Незамовної Селянської Партії стався вибух бомби. Польська буржуазія через свою поліцію підстроїла вибух бомби в помещанню незалежної селянської партії.

Це для того, щоби мати причіпку кричати, що незалежна селянська партія готує якийсь то "замах" і під такий крик заарештувати та катувати селянську бідноту.

Але дарма. Селянська біднота в Польщі — велика сила і панам не розбити її, на якій провокації вони не кидалися.

В. Герода.

ДЕЛЕГАЦІЯ СЕЛІНТЕРНУ НА З'ЇЗДІ РАД В ХАРКОВІ.

Дня 5. травня до Харкова прибула з Києва делегація ЦК Моздрі і Селянського Інтернаціоналу на чолі з т. Домбалеєм.

На стації делегацію зустріла спеціальна делегація 9. Всеукраїнського з'їзду Рад і представники ріжних робітничих, селянських і червоноармійських організацій.

Прибуття потягу з членами делегації було зустрінуто бурхливими оваціями і криками: "Слава" і "Хай живуть борці за революцію". Далі відбулися привітання прибувших.

На з'їзді Рад виступали з промовами: італійський делегат Міліолі і американський делегат, Мурин, Дейвіс.

Тов. Міліолі вітав представників працюючих України від імені італійських робітників і зазначив, що він радий вітати Всеукраїнський з'їзд Рад і охоче братиме участь в роботі з'їзду.

Міліолі трудящих Італії уважно ставляться і прислухаються до тої великої боротьби, що її провадить український робітничий і селянський фронт відновлення свого зруйнованого господарства. Італійські робітники і селяне чекають від першої в світі робітничої держави нових успіхів в галузі державного і господарського будівництва, які наповняють серця робітників всього світу

надією на краще майбутнє.

Це накладає на будівельників робітничої держави особливу відповідальність і особливо завдання. Ми переконані, закінчив тов. Міліолі, що український пролетаріат, звільнений революцією, виправдає надію своїх італійських братів.

Слова т. Міліолі були вкриті бурхливими оплесками.

Далі з палким привітанням виступив т. Дейвіс. Він вітав зібранихся від імені американських робітників, фермерів, а також від імені Мурнінів, що мешкають в Америці.

Стан 10 мільйонів Мурнінів в Америці, є дуже важкий. Ми, Мурніни, були обдурені американською буржуазією, яка поставила нас в лави французької армії нововати за інтереси капіталізму.

Але війна і головним чином — поведінка буржуазії після війни, відкрили нам очі. Мурніни зараз з великою ненавистю ставляться до капіталістичного світу, що не дає можливості чорним Мурнінам користуватися всіми тими правами, що ним користуються люди інших рас. В Америці, незважаючи на її культурність, до цього часу планують рабовласницькі тенденції, які перш за все відбиваються на стані Мурнінів.

Мурніни, провадячи велику боротьбу за рівноправність,

провадять також і класову боротьбу з буржуазією, бо вони знають, що тільки пролетарська країна може цілком забезпечити їхні національні потреби. Через те Мурніни бажають успіхів Радянській державі, в якій нема ріжниць між расами і націонаціями.

Бурхливі оплески відкрили слова т. Дейвіса.

КОЛЮЧКИ.

Руданського баба, поставивши в церкві одну свічку святому Микиті, а другу чортві — сказала людям:

"Треба всюди, добрі люди, Приятеля мати".

А Рипиндя в "Укр. Голосі" з 27. травня, в статті "Наука з Манітоби" пише:

"Українцям порадно мати завжди своїх людей у кожній партії, щоб в разі, як та партія прийде до сили, Українці мали до неї доступ".

Нема то по дипломатію, як українські баби.

В Коломиї почав виходити часопис "Голос Дяків". Редагує його дяк і кличе всіх дяків, без ріжниць віри й полу, ставати його переддальниками.

Мета часопису: "Боротьба дяків за кращу долю, аж до побіди".

Будуть тепер мати архангели (небесца поліція) роботу.

Дописувач з Крейтон Майн, Онт., пише до "У.Р.В.", що там дячок зібрав гроші для попа, а назбиравши, дав з ними драгла. Жертводавці тепер шукають за тим дячком.

Чому? Хіба-ж тільки все попови та попови? Хай хоч раз буде дякові.

Кандидат республіканських партій на президента Німеччини Маркс дякує в відозві своїм виборцям за те, що його не вибрали президентом, а лає комуністів, що не голосували на него.

Такий тепер світ, що нікому не догодить.

Фармери Злучених Держав переконані, що кукурдузу вигідніше провадати галлонам, чим бушлями.

Булагери в Злучених Держав скаржаться, що не можуть конкурувати з поліцією.

Треба сподіватися комерційного об'єднання між булагерами і поліцією.

Газети пишуть, що поліція в Форт Вільям арештувала за булаггерство кількох визначних, популярних громадських діячів. Імен їх не проголошували.

Певно боїтсь, щоб ще більше їх не сполуаризувати.

В Китаю знову приходить до нормального стану... Там починається горожанська війна.

Куркулєнко.

3 поля науки і техніки

ВСЕУКРАЇНСЬКА АРХЕОЛОГІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ.

В місті Одесі, в серпні ц. р. відбудеться перша Всеукраїнська археологічна конференція. Справу організації конференції провадить Всеукраїнський Археологічний Комітет Всеукраїнської Академії Наук в Києві.

Для підготовчої роботи та повнішого охоплення й використання всіх наукових творчих сил центру та периферії утворено три підготовчі комітети: в Києві, Одесі та Харкові.

До праці в підготовчих комітетах, крім наукових сил, втягається культурно-освітні організації, що провадять дослідли в галузі матеріальної культури, та, що можуть допомогти в переведенню розкопок, в зібранню матеріалів до конференції.

Райони діяльності підготовчих комітетів ухвалено такі: Київ охоплює Правобережжя, Харків — Лівобережжя та Одеса — Степову Україну.

Для координації та вироблення загального плану всієї підготовчої роботи в Києві було скликано нараду по підготовці до конференції.

На конференцію крім наукових робітників У.С.С.Р. запро-

шуються вчені інших республік С.Р.С.Р.

На майбутній конференції вперше виступлять представники нових краєвих музеїв, які засновано під час революції: — кіростенський, уманський, черкаський, білоцерківський, звенигородський, олеський, соницький та винницький.

За короткий час ці музеї здобули численні наукові матеріали, працюючи в тісному контакті з робітництвом та селянством.

НОВИЙ ТИП ПАРОВОЗА.

Теперішні паровози використовують звичайно не більше, як п'ятнадцяту частину загальної кількості енергії спалюваного в них палива. Щоб збільшити відсоток використання енергії на паровозах з недовгого часу уживають так звану "перегріту пару". Але й цей винахід мало поліпшує використання палива. Один професор швейцарського політехнікуму (Швайцарія) недавно винайшов новий тип паровоза; в ньому тиск, замість звичайних 12—15 атмосфер, буде збільшений до 60 атмосфер; разом з тим уживатиметься багато вдосконалень, які некорисну витрату палива зменшать до найменших розмірів.

МОСУЛЬСЬКА СПРАВА.

"Дейлі Мейл" повідомляє, що турецький англійський уряд недавно зробив англійському уряду пропозицію щодо врегулювання мосульської справи. (Мосуль — це назва міста і округу колишньої турецької держави, дуже багатий нафтовими джерелами.)

Відомо, що британський імперіалізм вперто добивається прилучення Мосули до Іраку, Мосуль є культурним та економічним центром Курдистану.

Турецький меморандум, поданий на Лозанську конференцію, зазначає, що на 503,000 людності, Мосуль має 263,000 Курдів, 146,000 Турків, 20,000 Італів, 31,000 інших мусульман, 30,000 Арабів. Англійська політика вживала всіх заходів, щоб викликати сепаратистичні тенденції у тих Курдів, які бажають утворити курдську державу, незалежну від Туреччини.

Що-разу, коли засідали або мали засідати збори Ліги Націй, в курдській країні відбувалося реакційне повстання, яке піддержували англійські капіталісти.

Останнє курдське повстання було підтримано турецькою реакційною пресою. Вплив цієї преси був настільки значний, що бувший турецький міністер Фехті-Бей не зміг вжити заходів, яких вимагала ситуація.

Радикальна турецька газета "Дженхунет" не без підстави зазначила, що першочітний Фехті-Бей сприяв інтригам великих земельних власників східної Анатолії. Спідковомець Фехті-Бей, Ісет-паша, рішуче тепер вживає і остаточно здушив повстання в Анатолії.

Розв'язання справи в Мосуле на користь Англії мало би наслідком збільшення сепаратистичного руху в Туреччині.

Туреччина, як повідомляє "Дейлі Мейл" пропонує англійським фірмам підписання угоди щодо будови кількох залізничних ліній, які з'єднали б турецький кордон з кількома портами Чорного моря.

Крім того Англіїцям було б до речі будувати кілька портів.

Туреччина проявляє свої мирні бажання, пропонуючи англійському уряду мирним шляхом розв'язати справу. Разом з тим вона хоче підтримати свої права на Мосуль, який лежить на перехресті старих торговельних шляхів, які зв'язують Чорне море з Багдадом та Персією з Середземним морем.

Намаганням британського імперіалізму англійський уряд протиставить таким чином своє подвійне бажання підтримувати мир та забезпечити Туреччині її справжню незалежність.

Н. САУЕР.

ЦІНА КРОВІ

(ПОВІСТЬ.)

Переклав М. ІРЧАН.

(Продовження.)

— В такому випадку — продовжав Андрєв — підозріння може впасти на кого-небудь з нас, а кожна чесна людина, дійсно віддана нашій спільній ідеї, на бажання товаришів повинна оправдатися.

— Ясно... Але хіба-ж підозріваєте когось з наших товаришів? — Так.

— Н-ну-у-у? — протягнув всетаки ще цілком спокійно Ласкавець.

— Так... З цієї причини ми покликали... вас, щоби ви оправдалися, щоби ви доказали, як можете... В зрадї обвинувачують власне вас... Як з тяжким намаганням вимовив Андрєв ці слова, всі глянули на Ласкавця. Він сидів в куті блідий, з очима повними зворушення, ніби хотів дико кричати. Але цей вираз на його обличчі був тільки хвилиною. Страшним напруженням волі ставрився залпанувати над собою. Хутко втер хустинкою обличчя, як-би стирав з нього маску подлости. Та обличчя залишилося бліде, тільки очі звузилися і зрівналися уста. Дрожала нервово час від часу борода.

— Чо... чо-му-ж так? — сказав повільно, побороючи зворушення, — Це треба доказати. Це подає брехня!

Очі його бистро перескакували з особи на

особу. Було видно, що за всяку ціну хоче відгадати, хто його головний ворог, хто і брине йому обвинуваченням в обличчя. Тоді знову домагався доказів.

Виступив Барвінов.

— Буду мати честь подати цілу низку доказів вашої безсумнівної вини. Хочете відповідати мені на деякі питання?

Ласкавець вглянув в нього очі. Найтяже було йому це, що з обвинуваченням виступає людина, яку перший раз в житті бачить. Хто є його суддею? Відкіля прийшов цей невідомий, що знає про його таємницю? Хто він?

— Дозвольте, погляну, як маєте число окулярів — спитав Барвінов. — Можу?

І звернувся до присутніх:

— Порівняйте очі окуляри з ось цими розбітками... Шкло однаково сильне...

— Всі переглянувши і переконуючо хитнули головами.

— Так, шкло однакове.

— Соломко, звернувши окуляри, хутко обтер хустинкою свої руки.

— Так, і мені видається, що шкла однакові — потвердив від себе.

— Потребує цього на пізніше — продовжав Барвінов. — Це одне питання: Ласкавець, ви мали записки в червоній сафяновій окладці. Де він?

— Не знаю. Так! Загубив дець. Загубив. — Де?

— Не знаю. Бог святий знає.

— Товариші! — звернувся до всіх Барвінов — докази, які я маю в руках, як не складає в хронічному порядку. Є між ними дрібні листи жандармам і нам над ними задержуватися

шкода часу. Між іншими доказами наведу лист Ласкавця, який шифрує по 12-й главі євангелія Луки, посланий охранці на другий день після боротьби в домі товариша Гальперіна. Ось він в послідовному і певному перекладі з шифру:

"Утеча була передана через візок, яке означене в плані, котрий я після вас під числом шестим. Про це я нічого не знав, як і більшість інших, що були в помещанню. Ніколи я не надіявся, щоби щось подібного могло статися. Як-би був оточений цілий будинок, ніхто не міг-би втікти, бо спаслися всі тим, що спустилися на дах сусіднього будинку (число 41, Дереніва), відті на балкон і по дереві на долину. Був то прохідний дім і ми вийшли в другу вулицю, де не було ані одного салдата. Розуміється, я був примушений втікати з іншими. Імени забутого я ще не довідався. Звали його Невідомим. Мабуть походив з Нижнього Новгороду. Як довідаюсь, повідомлю вас. Ваш ранений полонений, зветься Василь і жив в домі ч. 28 в Торговій вулиці. Якщо немає подробиць про його особу, негайно ішло вам. Так, добре що пригадав: ще сьогодні зниште окуляри і записки, які загубив я підчас утечі з дому Гальперіна".

Барвінов читав виразно, після кожного речення робив передішку і дивився просто на Ласкавця. Як перчитав першого листа, спитав:

— Писали ви це, Ласкавець?

Той мовчав.

— Писали ви це, Ласкавець? — повторив питання Барвінов.

Ласкавець підняв голову і туло глянув по всіх. Потім, як-би спам'ятався і пригадав, що

мусить боронитися, що в руках кожного з присутніх є частина його життя, сказав швидко і злісно:

— Дозвольте, панове! — (Не відважився вже сказати: товариші.) — Дозвольте панове!... Хочу мати над собою більш авторитетний суд. Тут є люди, яких незнаю! Незнаю навіть хто вони і як можуть судити мене?... Ось цього пана незнаю. Бачу його вперше. Хотів-би я знати, коли пізнався з ним іншій. Де і як познайомився ви з ним Севердієв?

— Сьогодні, тут в ліві... — Ага! Тільки тут!... І вірите більше йому, як мені... А ви Соломко?

— Знаю товариша Барвінова давно... — Барвінова!... Імя це ані разу не було згадане в партійних кругах!... Це звичайний кар'єривчик, яких сьогодні багато... — Ні — це є товариш, за якого ручу я, і знаю його давно — заявив Андрєв.

— Але-ж я мене знає давно... Чому-ж думаєте, що власне я є зрадником, а не він?

Ласкавець свідомо шукав продовження суду. Бачив, що немає ані крихти надії на рятуюнок. Бачив, що необхідно ухилитися від прямих відповідей, звальювати вини на інших, брехати і обманувати в таємній надії, що запутає суддю, і хаосом заперечень замаже темні місця. Але як рішуча ухвала суду буде відложена — ах, тоді утіч на край світа, в Америку, або заховається в тайниках охрани. Утіч!

— Немає посвідки, що цього листа писав я! — відповідав Барвінову. — Потверджую, що обвинувачення ваше є брехнею і що ви прислали поліцією для провокації!..

(Далі буде.)

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ

найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно вийшла в друку? Якщо немає її ви самі, або ваші знайомі, то поспішайте купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не тратьте вона вартості навіть тоді, як ви перечекаєте її. Це дошва повість з воєнних часів в Галичці і з життя робітництва в Америці.

Коли читаєте, то не можете так доволу відірватися від книжки, доки не перечекаєте до кінця.

Письменник М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читаючи "Карпатську ніч" ви риночасно багато вчитесь і то в найбільш приступній спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Нездрукована вона на найкращому папері, окладина з артистичним малюнком в двох кольорах.

КУПИТЬ, А НИКОЛИ НЕ ПОЖАЛІТЕ! РОЗПОВІДОЮНІСТЬ СМІЖЬ ШОУ КНИЖКУ.

Виславляються книжки за попереднім надісланням грошей. ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.

Замовлення з гришми поштові на таку адресу:

Українian Labor News Cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.